

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

282/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 16.9.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «STAR CHANNEL», ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «NEA ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», αναφορικά με διατάξεις περί διασφάλισης της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στις υπηρεσίες παρόχων υπηρεσιών μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας, κατά τη μετάδοση του προγράμματός του από 1.1.2022 έως και 31.12.2022 και δη περί υποχρέωσης: α) καθημερινής μετάδοσης δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων, διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας, μεταξύ των ωρών 13:00 έως 23:00, και β) μετάδοσης δημόσιων ανακοινώσεων στην ελληνική νοηματική γλώσσα με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων στην ελληνική γλώσσα και σε ένταση μεγαλύτερη της συνήθους ροής του προγράμματος.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμό 66/5.3.2024, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ειρήνη Κεραμήτσου και στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 648/ΕΣ/16.4.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών

της υπόθεσης. Στην συνέχεια ο Ειδικός Επιστήμονας κατέθεσε την με αριθμό πρωτοκόλλου 722/ΕΣ/29.4.2024 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης παρέστη, για λογαριασμό της εγκαλουμένης εταιρείας, η πληρεξούσια δικηγόρος της Αικατερίνη Κοκοτσάκη. Ερωτηθείσα από την Πρόεδρο, η Δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να της παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 24.10.2025, ώρα 14:00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Η εγκαλουμένη κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 5553/24.10.2025 υπόμνημα.

Την 9.12.2025 και ώρα 11:00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Από το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω νομικός εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων.

2. Το άρθρο 21 παρ. 6 του Συντάγματος ορίζει τα εξής: *«Τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας».*

3. Το άρθρο 10 παρ. 1 του Ν. 4779/2021 προβλέπει τα εξής: *«Οι πάροχοι υπηρεσιών μέσω επικοινωνίας οφείλουν να αυξάνουν, συνεχώς και προοδευτικά, την προσβασιμότητα των υπηρεσιών τους σε άτομα με αναπηρία. Η προσβασιμότητα στις υπηρεσίες επιτυγχάνεται, ιδίως, με τον υποτιτλισμό των προγραμμάτων, τη χρήση νοηματικής γλώσσας, την ακουστική περιγραφή και τον προφορικό υποτιτλισμό».* Εξάλλου, το άρθρο 10 παρ. 2 του Ν. 4779/2021 προβλέπει τα ακόλουθα: *«Οι πάροχοι υπηρεσιών μέσω επικοινωνίας υποβάλλουν μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους έκθεση στο Ε.Σ.Ρ. και στη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων της παρ. 1. Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης οφείλει να υποβάλλει έως τη 19η Δεκεμβρίου 2022, και στη συνέχεια ανά τριετία, έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σχετικά με την εφαρμογή της παρ. 1».* Επίσης, το άρθρο 51 παρ. 2 του Ν. 4779/2021 ορίζει τα εξής: *«Για τους σκοπούς του άρθρου 10, με απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, μετά από γνώμη του Ε.Σ.Ρ. καθορίζονται τα μέσα, η διαδικασία, καθώς και θέματα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού».*

4. Εξάλλου, το άρθρο 8 παρ. 6 του Ν. 4339/2015, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 202 του Ν. 4855/2021 και ισχύει, προβλέπει τα ακόλουθα: *«Η μετάδοση δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων, διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας μεταξύ των ωρών 13:00 έως 23:00 είναι υποχρεωτική για τους παρόχους γενικού ενημερωτικού περιεχομένου. Επιπρόσθετα οι πάροχοι γενικού ενημερωτικού περιεχομένου οφείλουν να διαθέτουν ως κατ' αίτηση περιεχόμενο (video on demand) μέσω του επίσημου ιστοτόπου τους χωρίς χρέωση για τον χρήστη τα δελτία ειδήσεων του πρώτου εδαφίου για περίοδο τουλάχιστον μιας εβδομάδας από την ημερομηνία μετάδοσής τους. Οι παρουσιαστές της ελληνικής νοηματικής γλώσσας επιλέγονται από τους παρόχους περιεχομένου μετά από πρόταση της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος. Οι παραπάνω ελάχιστες υποχρεώσεις δεν εμποδίζουν τους παρόχους περιεχομένου στην ανάληψη πρόσθετων πρωτοβουλιών*

προς εξυπηρέτηση των κωφών και βαρήκοων ατόμων, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13, όπως έχει ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη».

5. Επίσης το άρθρο 3 της ΥΑ 3586/6.12.2018 ορίζει τα εξής: «1. Οι αδειοδοτημένοι πάροχοι περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας, περιεχομένου ενημερωτικού ή μη, γενικής ή ειδικής στόχευσης υποχρεούνται ανάλογα με το περιεχόμενο της άδειάς τους να: α) μεταδίδουν δελτία ειδήσεων στην ελληνική νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων στην ελληνική γλώσσα, διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας ημερησίως, μεταξύ των ωρών 17:00 έως 23:00, καθώς και στα κεντρικά δελτία ειδήσεων, και καθ' όλη τη διάρκεια αυτών πρέπει να διασφαλίζεται η ροή όλων των εθνικών και διεθνών ειδήσεων με τη μορφή κυλιόμενων τίτλων με χαμηλή ταχύτητα...».

6. Τέλος, το άρθρο 4 της ΥΑ 3586/6.12.2018 προβλέπει τα ακόλουθα: «Οι δημόσιες ανακοινώσεις, όπως τα διαγγέλματα του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού, καθώς και οι ανακοινώσεις σε εξαιρετικές ή κρίσιμες περιπτώσεις συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων φυσικών καταστροφών πρέπει να μεταδίδονται στο γενικό κοινό μέσω υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων στην ελληνική νοηματική γλώσσα με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων στην ελληνική γλώσσα και σε ένταση μεγαλύτερη της συνήθους ροής του προγράμματος».

7. Η αρμοδιότητα του ΕΣΡ για επιβολή κυρώσεων στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς κατά τη μετάδοση του προγράμματός τους θεσπίζεται στις εξής διατάξεις: α) στο άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000, β) στο άρθρο 36 παρ. 1 του Ν. 4779/2021 και γ) στο άρθρο 6 της ΥΑ 3586/2018.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

Η εγκαλουμένη εταιρεία απέστειλε στο ΕΣΡ στις 17.3.2023, σε εφαρμογή των άρθρων 10 του Ν. 4779/2021 και 5 της ΥΑ 3586/6.12.2018, εκπρόθεσμα, πέραν του πρώτου διμήνου του ημερολογιακού έτους 2023, την ετήσια έκθεση για την προσβασιμότητα των υπηρεσιών της σε άτομα με αναπηρία για το έτος 2022, η οποία έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 1289/17.3.2023.

Μετά τον έλεγχο των υποβληθέντων στοιχείων και τον δειγματοληπτικό έλεγχο του μεταδοθέντος προγράμματος, από την υπηρεσία μας, κατά την ελεγχόμενη περίοδο, διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. Κατά τις ημέρες 15.2.2022, 19.2.2022, 20.2.2022 και 17.7.2022 προβλήθηκαν ειδήσεις στη νοηματική γλώσσα με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων για 6' και 19'', 6' και 33', 5' και 43'', 6' και 18'' αντιστοίχως, αντί της προβλεπόμενης ελάχιστης διάρκειας των επτά πρώτων λεπτών της ώρας ανά ημέρα.
2. Οι ανακοινώσεις του Πρωθυπουργού για τις μειώσεις στο ρεύμα (στις 5.5.2022) και το θέμα των τηλεφωνικών παρακολουθήσεων (στις 8.8.2022) προβλήθηκαν χωρίς μετάδοση στη νοηματική γλώσσα και χωρίς ένταση ήχου υψηλότερη από τη συνήθη. Προβαλλόταν μόνο λεζάντα, η οποία περιέγραφε το γενικό αντικείμενο της κάθε ανακοίνωσης («Οι ανακοινώσεις του πρωθυπουργού για τις μειώσεις στο ρεύμα» και «Η παρέμβαση του πρωθυπουργού για τις παρακολουθήσεις»).

III. Υπαγωγή

Α. Δημόσιες ανακοινώσεις: Κατά το άρθρο 4 της ΥΑ 3586/6.12.2018, η υποχρέωση μετάδοσης των ανακοινώσεων αυτών στην ελληνική νοηματική γλώσσα με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων στην ελληνική γλώσσα και σε ένταση μεγαλύτερη της συνήθους ροής του προγράμματος επιβάλλεται μόνο στις περιπτώσεις που αφορούν Διαγγέλματα του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού καθώς και όταν γίνονται σε εξαιρετικές και κρίσιμες περιπτώσεις συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων φυσικών καταστροφών. Δεν προκύπτει ωστόσο από τα στοιχεία του φακέλου ότι οι ανακοινώσεις της 5.5.2022 και 8.8.2022 είχαν πράγματι τα ανωτέρω χαρακτηριστικά. Ανεξαρτήτως όμως αυτού, ήταν τεχνικά και αντικειμενικά ανέφικτη η άμεση παρουσία διερμηνέα για την νοηματική μετάφραση των ανακοινώσεων αυτών και η προσθήκη υποτίτλων, καθώς μάλιστα το σχετικό ψηφιακό υλικό είχε αντληθεί αυτούσιο από την ΕΡΤ χωρίς υποτίτλους και διερμηνέα στη νοηματική γλώσσα.

Ως εκ τούτου, η Ολομέλεια απαλλάσσει την εγκαλουμένη από την τέλεση της παράβασης των άρθρων 10 παρ. 5 του Ν. 4779/2021 και 4 της ΥΑ 3586/6.12.2018.

Β. Δελτία ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα: Η εγκαλουμένη προβάλλει ισχυρισμό περί μη υπαγωγής της στις σχετικές υποχρεώσεις λόγω μη έκδοσης της υπουργικής απόφασης που προβλέπει το άρθρο 51 παρ. 2 του Ν. 4779/2021. Ο ισχυρισμός όμως αυτός είναι απορριπτέος. Αφενός, η πρόβλεψη περί της υποχρεωτικής καθημερινής προβολής από τους παρόχους γενικού ενημερωτικού περιεχομένου δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων, ελάχιστης χρονικής διάρκειας επτά πρώτων λεπτών της ώρας προβλέπεται απευθείας από τυπικό νόμο (άρθρο 8 παρ. 6 του Ν. 4339/2015). Αφετέρου, σε κάθε περίπτωση η ΥΑ 3586/6.12.2018 που είχε εκδοθεί βάσει της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 67 του Ν. 4488/2017 (ΦΕΚ Α' 137/13.9.2017) εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την αντικατάστασή της από την υπουργική απόφαση που προβλέπεται από τον Ν. 4779/2021 (πρβλ. επί παρόμοιου θέματος ΣτΕ 905/2018, ΣτΕ 904/2018, ΣτΕ 146/2017, ΣτΕ 4978/2014, ΣτΕ 3928/2014, ΣτΕ 3927/2014).

Ως εκ τούτου, η Ολομέλεια δέχεται ομόφωνα ότι οι αποκλίσεις από το οριζόμενο στο νόμο κατώτατο όριο διάρκειας των επτά (7) λεπτών των δελτίων ειδήσεων στη νοηματική, συνιστούσε κατ' εξακολούθηση παραβίαση της διάταξης του άρθρου 3 της ΥΑ 3586/2018 και του άρθρου 8 παρ. 6 του Ν. 4339/2015, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Ενόψει αυτών, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλουμένη, για την ως άνω παράβαση, η διοικητική κύρωση της συστάσεως όπως προβαίνει στην καθημερινή μετάδοση δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων, διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας, με την επαπειλή επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων σε περίπτωση επανάληψης της παραβίασης.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Α. Απαλλάσσει ομόφωνα την εγκαλουμένη από την τέλεση της παράβασης μετάδοσης δημόσιων ανακοινώσεων στην ελληνική νοηματική γλώσσα και με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων στην ελληνική γλώσσα και σε ένταση μεγαλύτερη της συνήθους ροής του προγράμματος.

Β. Δέχεται ομόφωνα ότι η εγκαλουμένη παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την υποχρέωση μετάδοσης δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας, μεταξύ των ωρών 13:00 έως 23:00.

Γ. Επιβάλλει ομόφωνα στην εταιρεία με την επωνυμία «ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «STAR CHANNEL», τη διοικητική κύρωση της συστάσεως όπως προβαίνει στην καθημερινή μετάδοση δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα, με ταυτόχρονη αναγραφή υποτίτλων, διάρκειας τουλάχιστον επτά (7) λεπτών της ώρας, με την επαπειλή επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων σε περίπτωση επανάληψης της παραβίασης.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 9^η Δεκεμβρίου 2025 και δημοσιεύτηκε την 4^η Φεβρουαρίου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΙΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ - ΔΡΙΛΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ